

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

aan

Per e-mail via

Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Woo-loket
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC 's-Gravenhage

verzendsdatum 12-05-2023
betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter
ons kenmerk W2022030
pagina 1/15

Geachte

Op 10 november 2022 heeft u namens de Volkskrant per e-mail een verzoek om informatie ingediend op grond van de Wet open overheid (hierna: Woo). Met uw Woo-verzoek vraagt u om informatie (neergelegd in documenten) over sociale onveiligheid en het onderzoek naar de vorige Kamervoorzitter. Het tijdsbestek van uw Woo-verzoek betreft 1 september 2019 tot en met 10 november 2022.

U vraagt in dit kader specifiek om:

- a) alle documenten en communicatie die betrekking hebben op het functioneren van en klachten/meldingen over de vorige Kamervoorzitter,
- b) alle documenten die betrekking hebben op het onderzoek naar de vorige Kamervoorzitter, inclusief de totstandkoming en vordering van dit onderzoek,
- c) alle documenten en communicatie met Capra Advocaten omtrent de anonieme brief en sociale onveiligheid,
- d) alle documenten, communicatie en adviezen van Pels Rijcken inzake sociale onveiligheid en het onderzoek naar de vorige Kamervoorzitter,
- e) alle documenten en communicatie tussen MT-leden en diensthoofden, waaronder een bij naam genoemde ambtenaar,
- f) alle documenten en communicatie betreffende (anonieme) brieven over de vorige Kamervoorzitter,
- g) de agenda's van zeven bij naam genoemde personen, waaronder zes ambtenaren en de huidige Kamervoorzitter en
- h) alle documenten en communicatie omtrent sociale onveiligheid en grensoverschrijdend gedrag.

datum 12 mei 2023
betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

Verloop Woo-verzoek

Ontvangst Woo-verzoek en verdaging besluit

U heeft op 11 november 2022 een e-mail ontvangen waarin u te kennen is gegeven dat uw Woo-verzoek is ontvangen en in behandeling genomen. Daarnaast is u per e-mail van 7 december 2022 kenbaar gemaakt dat de beslistermijn met twee weken is verlengd (artikel 4.4, tweede lid, van de Woo) omdat uw Woo-verzoek niet binnen de termijn van vier weken kon worden afgehandeld.

Ingebrekestelling Woo-verzoek

Op 7 februari 2023 heeft u een ingebrekestelling ingediend, omdat u nog geen besluit op uw Woo-verzoek had ontvangen.

Beroep niet tijdig beslissen

Bij brief van 1 maart 2023 heeft u bij de rechtbank Amsterdam beroep ingesteld tegen het niet tijdig beslissen op uw verzoek (AMS 23/1367 WOO). In deze procedure heeft u in een brief aan de rechtbank Amsterdam van 29 maart 2023 aan de rechtbank verzocht ons op te dragen om uiterlijk 15 mei 2023 een volledig besluit te nemen op het Woo-verzoek. Met dit besluit wordt daaraan voldaan. De rechtbank heeft nog geen uitspraak op uw beroep gedaan. Op grond van artikel 6:20, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zend ik dit besluit daarom aan de rechtbank Amsterdam.

Documenten

In de periode tussen 28 september en 10 november 2022 zijn er in totaal vijf Woo-verzoeken ingediend over het onderzoek naar de vorige Kamervoorzitter. De periode van het geheel van deze Woo-verzoeken loopt van 01-01-2019 tot en met 10 november 2022. Bij de behandeling van deze Woo-verzoeken zijn over deze periode 2.096 documenten aangetroffen binnen de Tweede Kamer. Hiervan vallen er 1.483 binnen de reikwijdte van uw Woo-verzoek. Omdat er 755 documenten dubbel bleken, bleven er 728 documenten over die beoordeeld zijn op grond van de Woo.

Reeds openbare documenten (artikel 4.5, tweede lid, van de Woo)

Er zijn 53 documenten reeds openbaar. Op basis van de Woo hoeft de Tweede Kamer informatie die al op een andere manier publiek toegankelijk is niet te verstrekken. Op de inventarisatielijst wordt bij deze documenten vermeld waar u deze openbare informatie kunt vinden.

Informatie buiten reikwijdte Woo-verzoek (artikel 4.1, vierde lid, van de Woo)

In totaal bevatten zeventien documenten die deels openbaar worden gemaakt ook informatie die geen betrekking heeft op de aangelegenheden waarover u informatie wenst te ontvangen. Deze informatie valt buiten de reikwijdte van uw Woo-verzoek. In de documenten is de desbetreffende informatie gelakt. In vier documenten zijn

datum 12 mei 2023

betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

pagina's verwijderd, omdat deze pagina's in zijn geheel niet zien op de door u opgevraagde informatie.

Zienswijzen

Bij de openbaarmaking van de documenten zijn belanghebbenden betrokken. Wij hebben deze partijen gevraagd om hun zienswijzen te geven op het (gedeeltelijk) openbaar maken van documenten (artikel 4:8, eerste lid onder a, van de Awb). Belanghebbenden hebben aangegeven geen bedenkingen te hebben tegen openbaarmaking.

Besluit

Ik heb besloten om 85 documenten gedeeltelijk openbaar en 643 documenten niet openbaar te maken. Onder de kopjes "Algemene overwegingen" en "Overwegingen ten aanzien van de (categorieën) documenten" leest u waarom de informatie uit de documenten of gehele documenten niet openbaar worden gemaakt.

De documenten zend ik u als bijlage bij dit besluit toe.

Wijze van openbaarmaking

U ontvangt de openbaar te maken documenten per e-mail. Daarnaast publiceren wij de documenten op www.tweedekamer.nl/contact-en-bezoek/wet-open-overheid-woo/woo-besluiten.

Algemene overwegingen

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden aan te geven. Dit staat in artikel 1.1 Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit (tijdelijk) beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 Woo. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor eenieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is. Openbare informatie hoef ik dus niet opnieuw te verstrekken.

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst beoordeel ik of één van de uitzonderingsgronden speelt. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin of zinsdeel. Vervolgens kijk ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken (artikel 5.1 lid 1 Woo). Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt (artikelen 5.1 lid 2 Woo). Als ik informatie weiger, moet ik motiveren waarom ik dat doe.

Ten behoeve van de afweging van belangen wijs ik erop dat de Woo het belang van openbaarmaking voor eenieder voor een goede en democratische bestuursvoering

datum 12 mei 2023
betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

veronderstelt als een op zichzelf staand belang. Het gewicht van dit belang is niet afhankelijk van het onderwerp waarop de documenten betrekking hebben of de individuele of specifieke belangen van een verzoeker.¹

Namen en andere persoonsgegevens (art. 5.1 lid 2 onder e Woo)

Op grond van artikel 5.1 lid 2 onder e Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer en het voorkomen van de inbreuk zwaarder weegt dan het belang van openbaarmaking. Dit geldt in uitgangspunt voor persoonsgegevens, zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Ik vind het belangrijk dat de identiteit of persoonsgegevens van betrokkenen niet bekend worden omdat dit de privacy van betrokkenen kan schenden. Daarom maak ik dergelijke persoonsgegevens niet openbaar.

Dit uitgangspunt hanteer ik ook voor persoonsgegevens van ambtenaren. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam of andere gegevens aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking voor eenieder. Ten aanzien van namen van ambtenaren is het ook vaste rechtspraak dat deze namen in de regel niet openbaar worden gemaakt als zij niet wegens hun functie in de openbaarheid treden.² De namen van deze ambtenaren maak ik daarom niet openbaar.

In de documenten die ik openbaar maak zijn de onleesbaar gemaakte namen en andere persoonsgegevens onleesbaar gemaakt met daarop de aanduiding '5.1.2e'.

Intern beraad; persoonlijke beleidsopvattingen (artikel 5.2 Woo)

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen en met ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is bij een groot deel van de door u gevraagde documenten ook het geval. Bij de beoordeling van deze documenten heb ik de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Op grond van artikel 5.2 lid 1 Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Hiermee is beoogd dat ambtenaren, al dan niet in het overleg met de bestuurder dan wel hun leidinggevende, de vrijheid dienen te hebben om ongehinderd hun bijdrage te leveren

¹ ABRvS 12 september 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2988, ABRvS 4 september 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3047 en ABRvS 6 oktober 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2224.

² Zie onder meer ABRvS 31 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:321.

datum 12 mei 2023

betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

aan het overleg over de voorbereiding of uitvoering van beleid, en daarover te studeren, te brainstormen, anderszins te overleggen, nota's en concepten op te stellen, etc. Zij moeten in alle openhartigheid onderling functioneel kunnen communiceren. Een zekere mate van veiligheid en bescherming is nodig om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming, waaronder voorbereiding en -uitvoering, met betrekking tot de taken die een bestuursorgaan heeft. Dit geldt te meer als de aangelegenheid waarop het intern beraad betrekking heeft naar zijn aard een vertrouwelijke behandeling vergt, zoals de samenwerking tussen en omgang met personen.

Onder persoonlijke beleidsopvattingen wordt verstaan: ambtelijke adviezen, visies, standpunten, overwegingen ten behoeve van intern beraad (zoals opvattingen, voorstellen, aanbevelingen of voorgestelde conclusies). Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Feitelijke gegevens kunnen wel zodanig met de opvattingen zijn verweven dat het niet mogelijk is deze te scheiden. In dat geval kan ook de openbaarmaking van feitelijke gegevens worden geweigerd. Dit moet per zelfstandig onderdeel van een document, zoals alinea's, worden beoordeeld. Er hoeft niet per zin of zinsdeel binnen een zelfstandig onderdeel van een document te worden bepaald of verwevenheid een weigering kan rechtvaardigen.³

Op grond van artikel 5.2 lid 2 Woo kan ik besluiten om wel informatie over persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken als ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie wordt dan gegeven in een vorm die niet herleidbaar is naar de persoon die de opvatting heeft geuit (geanonimiseerde vorm), tenzij degene die de opvatting heeft geuit of zich erachter heeft gesteld ermee heeft ingestemd dat de informatie wel in tot herleidbare vorm wordt verstrekt.

Vanwege de aard van de aangelegenheid waarop uw verzoek betrekking heeft, acht ik het in dit geval niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om van de bevoegdheid van artikel 5.2 lid 2 Woo gebruik te maken. In dat kader is niet alleen van belang dat het feitenonderzoek nog niet is afgerond, maar vooral ook dat bij andere (toekomstig) intern beraad over dergelijke aangelegenheden gewaarborgd moet zijn zodat eenieder zich tijdens dat beraad vrij voelt zijn opvattingen (schriftelijk) te uiten en te delen. Dit is voor een zorgvuldige besluitvorming en taakuitoefening vereist.

De beoordeling en toepassing van artikel 5.2 Woo zal hierna per document of categorie documenten nader worden toegelicht. In documenten die ik gedeeltelijk openbaar maak zijn de persoonlijke beleidsopvattingen onleesbaar gemaakt met daarop de aanduiding '5.2.1'.

³ Zie recent ABRvS 28 december 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3994.

datum 12 mei 2023
betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

Motivering ten aanzien van (categorieën) documenten

Bij brief van 3 oktober 2022 (36 221, nr. 1) is de Tweede Kamer door het Presidium bericht over het besluit van woensdag 28 september 2022 tot het instellen van een extern onafhankelijk onderzoek naar aanleiding van twee anonieme brieven. Dit is het onderzoek waarop uw Woo-verzoek betrekking heeft.

De bijlage bij deze brief van 3 oktober 2022 bevat een overzicht van het proces dat uiteindelijk heeft geleid tot dit besluit. Het overgrote deel van de documenten die binnen de reikwijdte van uw verzoek vallen, hebben betrekking op of houden verband met gebeurtenissen, stappen of andere elementen die in dit overzicht zijn weergegeven.

De aangetroffen documenten kunnen in de volgende categorieën worden ingedeeld:

- A. Presidium: agenda's, vergaderstukken en beraadslaging;
- B. Presidium: ambtelijke voorbereiding;
- C. Onderzoeksopdracht en aanzoeken van een onderzoeksbureau;
- D. Advisering Capra advocaten en Pels Rijcken;
- E. Anonieme brieven, waaronder het intern beraad over de behandeling daarvan;
- F. Correspondentie met de ondernemingsraad en het Georganiseerd Overleg;
- G. Ambtelijke voorbereiding interne en externe communicatie;
- H. E-mails en brieven van derden;
- I. Overige documenten;
- J. Documenten sociale veiligheid en ongewenst gedrag (onderdeel 3).

Hierna licht ik per categorie mijn besluit tot het al dan niet openbaar maken van de documenten toe.

A) Presidium: vergaderstukken en beraadslaging

De Griffier heeft de leiding over de ambtelijke organisatie. Het Presidium oefent daarop toezicht uit.⁴ Het Presidium komt op regelmatige basis bijeen voor beraadslaging ten behoeve waarvan een agenda en eventuele vergaderstukken worden opgesteld. Van de beraadslaging binnen het Presidium wordt verslag gemaakt. In voorkomende gevallen vindt de beraadslaging (buiten vergadering) digitaal plaats (per e-mail of in een app-groep).

Bij de zoekslag zijn vastgestelde verslagen aangetroffen en e-mails en app-berichten die inzage geven in de beraadslaging van het Presidium. Als toezichthouder op (de Griffier van) de ambtelijke organisatie komen in het Presidium ook onderwerpen aan de

⁴ Artikel 6.2 van het Reglement van Orde Tweede Kamer.

datum 12 mei 2023

betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

orde die het werkgeverschap van de ambtelijke organisatie raken. Dit kunnen, zoals het onderwerp van uw verzoek, aangelegenheden zijn over het handelen van personen en daarom een (strikt) vertrouwelijke behandeling vergen. De beraadslaging in het Presidium vindt in beslotenheid plaats en (de inhoud daarvan) dient daarna ook vertrouwelijk te blijven, zodat een ieder zich vrij voelt dat in te brengen als dat nodig is voor een zorgvuldige besluitvorming. Het openbaar maken van geuite opvattingen heeft tot gevolg dat leden van het Presidium en anderen die deelnemen aan de beraadslaging hierin meer terughoudend zullen zijn. Dit geldt temeer als in vertrouwelijkheid geuite (individuele) opvattingen voorwerp kunnen worden van publiek debat. Openbaarmaking daarvan schaadt een zorgvuldige besluitvorming en ook het goed functioneren van het Presidium. Persoonlijke beleidsopvattingen en daarmee verweven feitelijke informatie in verslagen, e-mails en app-berichten maak ik daarom niet openbaar op grond van artikel 5.1 lid 2 onder i en artikel 5.2 lid 1 Woo.

De in deze documenten opgenomen beslispunten, feitelijke mededelingen en feitelijke informatie die van de persoonlijke beleidsopvattingen kunnen worden gescheiden, maak ik wel openbaar. Uitzondering hierop zijn passages of documentonderdelen die (a) betrekking hebben op of herleidbaar zijn naar personen en bij openbaarmaking inbreuk maken op hun persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1 lid 2 onder e Woo) of (b) het lopende feitenonderzoek kunnen schaden (artikel 5.1 lid 2 onder i Woo).

Verder zijn e-mails aangetroffen waarmee de vergaderstukken (presidiumdossier) aan de leden van het Presidium worden aangeboden. Deze begeleidende e-mails bevatten zelf geen informatie over de aangelegenheid waarover u informatie wenst te ontvangen. Deze mails maak ik daarom niet openbaar.

B) Presidium-stukken: ambtelijke voorbereiding

De agenda's, vergaderstukken, uitgaande correspondentie en andere documenten van het Presidium worden door en in overleg met betrokken ambtenaren voorbereid. Dit overleg betreft naar zijn aard intern beraad waarvoor de bescherming van artikel 5.2 Woo is bedoeld.

De voorbereiding bestaat grotendeels uit concepten (met tekstsuggesties) en e-mails die bij het delen van deze concepten worden gewisseld. De concepten en e-mails zijn klassieke voorbeelden van documenten die (a) zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad of (b) het (schriftelijk) intern beraad zelf betreffen. De e-mails en concepten, voor zover deze niet overeenkomen met de definitieve documenten en daarom al openbaar zijn, bestaan vrijwel geheel uit tijdens de ambtelijke voorbereiding geuite voorstellen, suggesties, standpunten, visies en overwegingen met betrekking tot (de concepten van) agenda's, vergaderstukken, verslagen en brieven. Het is van belang dat deze opvattingen tijdens het intern beraad in vrijheid en ongehinderd, dus zonder vrees voor openbaarmaking, kunnen worden geuit en daarover (verder) van gedachten kan worden gewisseld. Het niet openbaar maken van deze persoonlijke

datum 12 mei 2023
betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

beleidsopvattingen waarborgt (voor de toekomst) een zorgvuldige voorbereiding van agenda's, vergaderstukken en uitgaande brieven en voorkomt ook dat persoonlijke beleidsopvattingen, waaronder conceptteksten, voorwerp van publiek debat (kunnen) worden.⁵ Deze documentenonderdelen maak ik daarom op grond van artikel 5.2 lid 1 Woo niet openbaar.

Dit doe ik ook niet in niet tot personen herleidbare vorm (artikel 5.2 lid 2 Woo). Vanwege de relatief beperkte kring van personen blijven de opvattingen ook bij het onleesbaar maken van namen en andere persoonsgegevens relatief eenvoudig herleidbaar naar individuele of een beperkte kring van personen. Daardoor blijft ook bij openbaarmaking in anonieme vorm de inbreuk op het intern beraad en de zorgvuldige voorbereiding van besluitvorming bestaan. Verder is het belang bij het niet openbaar maken niet alleen gelegen in het beschermen van de betrokken personen, maar ook in het voorkomen dat persoonlijke beleidsopvattingen die tijdens het intern beraad zijn geuit, voorwerp van publiek debat worden. Dit wordt niet anders als namen en andere tot personen herleidbare informatie onleesbaar wordt gemaakt.

Voor zover deze documenten, naast persoonlijke beleidsopvattingen, ook feitelijke informatie bevatten, geldt voor het grootste deel dat deze informatie (a) ook in definitieve documenten is opgenomen en daarmee al openbaar is of met dit besluit openbaar wordt gemaakt, (b) op een andere uitzonderingsgrond niet openbaar wordt gemaakt of (c) zodanig is verweven met persoonlijke beleidsopvattingen dat deze informatie daarvan niet kan worden gescheiden. Voor een groot deel van deze documenten geldt daarom dat - na het weglakken van deze niet (opnieuw) openbaar te maken informatie - slechts documenten overblijven die bij openbaarmaking geen zinnige of samenhangende informatie meer bevatten. De documenten waarvoor dit geldt maak ik daarom in het geheel niet openbaar.⁶

Onder de geheel niet openbaar te maken documenten vallen ook begeleidende e-mails waarmee volledig niet openbaar te maken concepten of documenten worden gedeeld, als deze e-mails zelf geen inhoudelijke informatie bevatten. Hier moet bijvoorbeeld worden gedacht aan een verzoek van de verzender om naar een concept te kijken en inbreng te leveren of de vraag wanneer iemand beschikbaar is voor overleg.

C) Onderzoekopdracht en aanvragen onderzoeksbureau

Op 12 oktober 2022 is de opdracht voor het feitenonderzoek vastgesteld. Op basis van de geformuleerde onderzoekopdracht is een uitvraag gedaan en zijn met een aantal onderzoeksbureaus gesprekken gevoerd over het al dan niet uitvoeren van het onderzoek. De opdracht is bij onderzoeksbureau Hoffmann belegd. Voor een toelichting en de offerte van Hoffmann wordt verwezen naar de brief van 14 november 2022 van het Presidium aan de leden van de Commissie voor de Werkwijze.

⁵ Zie onder meer ABRvS 18 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2424.

⁶ Zie onder meer ABRvS 4 november 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2610.

datum 12 mei 2023

betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

Bij de zoekslag zijn documenten aangetroffen die betrekking hebben op de onderzoeksopdracht en het uitzetten daarvan bij een onderzoeksbureau, waaronder begrepen de interne correspondentie (intern beraad) tussen ambtenaren hierover. Voor zover deze informatie is opgenomen in documenten die ook behoren tot de documenten onder B) wordt verwezen naar het voorgaande. Voor zover de documenten in deze categorie C) zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bestaat uit persoonlijke beleidsopvattingen wordt voor de motivering voor het niet openbaar maken daarvan eveneens verwezen naar het voorgaande (onder B).

De resterende documenten bestaan grotendeels uit stukken die inzicht geven in welke andere onderzoeksbureaus voor het verrichten van het feitenonderzoek zijn benaderd, waaronder ook de correspondentie met deze bureaus. Het gaat om informatie die inzicht geeft of kan geven in hun financiële bedrijfsvoering (zoals tarieven), werkwijze, kring van afnemers en de afwegingen en keuzes die bureaus daaromtrent maken. Deze informatie kwalificeert als bedrijfs- en fabricagegegevens of anderszins concurrentiegevoelige informatie. Door openbaarmaking van deze informatie aan eenieder kunnen deze onderzoeksbureaus in hun concurrentiepositie worden geschaad. Daarbij kan openbaarmaking van deze informatie tot gevolg hebben dat de bereidheid van (dergelijke) onderzoeksbureaus afneemt om voor de Tweede Kamer onderzoek te doen. Het belang van openbaarmaking weegt niet op tegen de bescherming van de belangen van deze onderzoeksbureau en het belang van de Tweede Kamer dat dergelijke onderzoeken (in de toekomst) kunnen worden verricht. Op grond van artikel 5.1 lid 1 onder c en artikel 5.2 lid 1 onder b en f Woo maak ik deze informatie daarom niet openbaar.

D) Advisering Capra Advocaten en Pels Rijcken

In de bijlage bij de brief van 3 oktober 2022 is beschreven dat Capra Advocaten en Pels Rijcken adviezen hebben uitgebracht in de periode tot aan het besluit om een feitenonderzoek te starten. Het advies van Pels Rijcken van 11 november 2022 is overigens openbaar geworden als bijlage bij de brief van 14 november 2022 aan de leden van de commissie voor de werkwijze (36 221, nr. 5).

De overige (concept)adviezen van en correspondentie met Capra Advocaten en Pels Rijcken maak ik niet openbaar. Het zijn stukken die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad waaraan ook externen (zoals advocaten) kunnen deelnemen.⁷ De (concept)adviezen en correspondentie zijn opgesteld met het oogmerk om het Presidium, de Griffier en de ambtelijke ondersteuning te adviseren over hoe om te gaan met de ontvangen anonieme brieven dan wel het starten van een feitenonderzoek. Openbaarmaking van deze informatie kan ertoe leiden dat niet meer in vrijheid kan worden geadviseerd aan het Presidium en de Griffier. Als er rekening mee moet worden

⁷ Zie onder meer ABRvS 31 augustus 2022, ECLI:NL:RVS:2022:2550.

datum 12 mei 2023
betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

gehouden dat adviezen openbaar moeten worden gemaakt, dan is dat van invloed op de kwaliteit van de advisering.⁸ Voor zover deze documenten feitelijke informatie bevatten is deze informatie zodanig verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen dat deze niet van elkaar kunnen worden gescheiden. Dit is per zelfstandig documentonderdeel beoordeeld. Deze documenten maken ik daarom op grond van artikel 5.2 lid 1 Woo in het geheel niet openbaar.

Eén e-mail bevat een aantal stukken die ter informatie aan Pels Rijcken zijn verstrekt. Deze documenten zijn voor een deel al openbaar of kunnen (grotendeels) openbaar worden gemaakt. Eén document is de overeenkomst met de Universiteit Utrecht voor het onderzoek dat heeft geleid tot het rapport *Kracht zonder tegenkracht. Sociale veiligheid in de Tweede Kamer der Staten-Generaal*. Deze maak ik openbaar met uitzondering van namen en persoonsgegevens (artikel 5.1 lid 2 onder e) en informatie die kwalificeert als bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 5.1 lid 1 onder c Woo). Dit betreft informatie die inzicht geeft in tarieven en andere gegevens die bij openbaarmaking de positie van de Universiteit Utrecht kan schaden bij deelname aan toekomstige aanbestedingen of het anderszins verwerven van (onderzoeks)opdrachten.

E) Anonieme brieven, waaronder het intern beraad over de behandeling daarvan

Een deel van de bij de zoekslag aangetroffen documenten betreft of heeft betrekking op de behandeling van de anonieme brieven van 10 februari 2022 en 27 juli 2022. De anonieme brieven maak ik niet openbaar. Dit geldt ook voor een aantal documenten die verband kunnen houden met de aangelegenheid dat voorwerp is of kan zijn van het feitenonderzoek. Openbaarmaking kan ernstig inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer van personen. Daarbij zal openbaarmaking het lopende feitenonderzoek in ernstige mate kunnen schaden. Een nadere motivering kan niet worden gegeven omdat niet kan worden uitgesloten dat personen of het lopende onderzoek daardoor wordt geschaad. De grondslag voor het niet openbaar maken van de anonieme brieven en deze documenten is artikel 5.1 lid 2 onder e en i Woo.

Voor het overige bestaan deze documenten uit interne correspondentie over de ontvangst en de behandeling van deze brieven. Een deel daarvan valt ook onder categorie B), zodat voor de motivering voor het niet openbaar maken daarvan naar het voorgaande wordt verwezen. De resterende documenten betreffen eveneens correspondentie (e-mails) binnen de ambtelijke organisatie die behoort tot het intern beraad en eventuele meegezonden stukken die zijn opgesteld ten behoeve van dat beraad. De inhoud van deze documenten bestaat (vrijwel) volledig uit informatie die is aan te merken als persoonlijke beleidsopvattingen en daarmee verweven feitelijke informatie, informatie die bij openbaarmaking het lopende onderzoek kan schaden, en namen en persoonsgegevens die niet voor openbaarmaking in aanmerking komen. Na

⁸ Zie bijvoorbeeld ABRvS 21 december 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3376 en ABRvS 18 april 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1258

datum 12 mei 2023
betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

het onleesbaar maken van deze informatie resteren bij openbaarmaking slechts documenten die geen zinnige of zelfstandige leesbaar informatie meer bevatten. Deze documenten maken ik daarom in het geheel niet openbaar (vgl. motivering onder B).

F) Correspondentie met de Ondernemingsraad (OR) en het Georganiseerd Overleg (GO);

Bij de zoekslag zijn een aantal stukken aangetroffen die betrekking hebben op de correspondentie met de ondernemingsraad van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (OR) en het Georganiseerd Overleg (GO). Een deel van de documenten bestaat uit concepten en (schriftelijk) intern beraad daarover. Om dezelfde redenen als de documenten onder B) maak ik (onderdelen van) deze documenten niet openbaar, voor zover het persoonlijke beleidsopvattingen zijn. De feitelijke informatie die van de persoonlijke beleidsopvattingen kan worden gescheiden maak ik wel openbaar, met uitzondering van informatie die bij openbaarmaking inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer (zoals namen en andere persoonsgegevens).

G) Ambtelijke voorbereiding interne en externe communicatie

In de periode waarop uw verzoek betrekking heeft, is de voorzitter van de Tweede Kamer in antwoord op vragen ingegaan op (de beslissing tot) het starten van een feitenonderzoek, zoals tijdens commissievergaderingen. Ook zijn er berichten uitgegaan, zoals een intern bericht aan alle medewerkers van de ambtelijke organisatie. Zoals gebruikelijk wordt dit voorbereid met ambtelijke ondersteuning. Daarbij worden (concepten van) berichten en mogelijke vragen en antwoorden daarop opgesteld.

Een deel van de aangetroffen documenten bestaat uit e-mails en andere documenten met voorstellen hoe naar het inzicht van ambtenaren (a) de inhoud van uitgaande berichten, zoals een brief of e-mail, zou kunnen luiden en (b) op mogelijke vragen zou kunnen worden geantwoord. Deze e-mails en documenten maak ik niet openbaar. De concept-berichten bestaan, voor zover deze afwijken van definitieve berichten die zijn uitgegaan (intern of extern), uit persoonlijke beleidsopvattingen. Het is van belang dat de betrokken ambtenaren in vrijheid en ongehinderd, dus zonder vrees voor openbaarmaking, dergelijke opvattingen tijdens het intern overleg kunnen uiten en van gedachten kunnen wisselen.

Daarbij komt dat uitsluitend de definitieve berichten die daadwerkelijk zijn uitgegaan of de antwoorden die zijn gegeven, ertoe doen. In het belang van een zorgvuldige en eenduidige communicatie moet voorkomen worden dat (publiek) discussie kan ontstaan over eerdere concepten of bij de totstandkoming daarvan geuite voorstellen, suggesties en adviezen. Dit geldt ook voor de voorbereiding van mogelijke antwoorden op mogelijke vragen (Q&A's). Het blijft bij een voorbereiding. De betrokkene moet eventuele vragen naar eigen inzicht (kunnen) beantwoorden. Als de daadwerkelijk gestelde vragen en de daarop gegeven antwoorden afwijken van de voorbereiding, dan

datum 12 mei 2023
betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

dient de betrokkene vervolgens niet (publiekelijk) te worden geconfronteerd met de voorbereiding. Openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen en daarmee verweven feitelijk informatie maak ik daarom op grond van artikel 5.2 lid 1 Woo niet openbaar.⁹

Dit doe ik ook niet in niet tot personen herleidbare vorm (artikel 5.2 lid 2 Woo). Het belang van het vertrouwelijk houden van deze persoonlijke beleidsopvattingen is, zoals hiervoor toegelicht, niet alleen gelegen in de bescherming van degenen die de opvattingen hebben geuit. Dit is ook gelegen in het voorkomen dat concepten, voorstellen, suggesties en adviezen voorwerp van (publiek) debat worden. Dit wordt niet anders als namen en andere tot personen herleidbare informatie onleesbaar wordt gemaakt.

H) E-mails en brieven van derden

Het besluit om het feitenonderzoek te starten heeft geleid tot schriftelijke reacties waarin derden hun meningen, opvattingen of reacties geven naar aanleiding van onder meer dit besluit. Deze e-mails en brieven maak ik niet openbaar. De brieven bestaan deels uit informatie die herleidbaar is tot de afzender en andere personen. Openbaarmaking maakt inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van deze personen. Het voorkomen van deze inbreuk weegt zwaarder dan het belang bij openbaarmaking.

Bovendien worden dergelijke brieven (burgerbrieven) als vertrouwelijk beschouwd en zijn dus niet bedoeld voor openbaarmaking voor eenieder. Openbaarmaking kan tot gevolgen hebben dat burgers zich in de toekomst minder snel of makkelijk tot (de ambtelijke organisatie van) de Tweede Kamer zullen wenden en eventuele signalen niet of minder snel doorkomen. Dit schaadt het goed functioneren van (de ambtelijke organisatie van) de Tweede Kamer, maar ook het belang van derden dat zij zich vrij voelen om zich tot (de ambtelijke organisatie van) de Tweede Kamer te wenden. Deze brieven maak ik daarom op grond van artikel 5.2 lid 1 onder e en i Woo niet openbaar.

I) Overige documenten

Een deel van de aangetroffen stukken (onder I.1) heeft betrekking op de commissie voor de Werkwijze van 1 en 16 november 2022 waarin is gesproken over de aangelegenheid waarover u informatie wenst te ontvangen. Het gaat om app-berichten die tussen de griffier van de commissie en een lid van de commissie zijn gewisseld. Deze vallen onder artikel 5.4a Woo en zijn daarom niet openbaar. In de overige documenten zijn uitsluitend namen en persoonsgegevens onleesbaar gemaakt. Openbaarmaking daarvan wordt geweigerd op grond van artikel 5.1.2 lid 1 onder e Woo (zie p. 4 van dit besluit).

⁹ Zie bijvoorbeeld ABRvS 4 mei 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BM3240, ABRvS 27 december 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3563 en ABRvS 4 november 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2610.

datum 12 mei 2023

betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

Verder zijn nog een aantal documenten (onder I.2) die niet zijn onder te brengen onder de categorieën A) tot en met H). Het gaat om een agenda en verslag van een MT-vergadering en intern beraad over de behandeling van meer algemene vragen over de governance (Presidium, Voorzitter, Griffier en ambtelijke organisatie). De agenda en het verslag van de MT-vergadering maak ik openbaar, voor zover de informatie binnen de reikwijdte van uw verzoek valt. De overige documenten maak ik niet openbaar. Na het onleesbaar maken van namen en persoonsgegevens (zie algemene overwegingen) en de persoonlijke beleidsopvattingen (die in het intern beraad zijn geuit) en de daarmee verweven feitelijke informatie, resteren slechts documenten die geen zinnige of zelfstandige leesbaar informatie meer bevatten.

U heeft gevraagd om de openbaarmaking van de agenda's (onder I.4) van zeven personen. Het grootste deel van de agenda's bestaat uit informatie die buiten de reikwijdte van uw verzoek valt. Verder bevatten de agenda's veel informatie die bij openbaarmaking inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer (zoals namen en andere persoonsgegevens). Deze informatie maak ik op grond van artikel 5.1 lid 2 onder e Woo niet openbaar. De bescherming van de persoonlijke levenssfeer weegt zwaarder dan het belang bij openbaarmaking.

De overige informatie is informatie die niet zelfstandig leesbaar is of waaraan nauwelijks zelfstandige betekenis toekomt. Van belang is dat agenda's een sterk persoonlijke karakter hebben en worden gebruikt om aan de werkdag structuur te geven. Geplande afspraken kunnen op het laatste moment worden geannuleerd, verplaatst of anderszins worden gewijzigd, waarbij dit niet steeds in de agenda wordt verwerkt. De agenda's geven dan ook niet per se een adequate beschrijving van de verrichte werkzaamheden of overleggen die hebben plaatsgevonden. De agenda's worden ook niet met het oog op (openbare) verslaglegging achteraf opgesteld. Mede hierom en de beperkte waarde van de informatie is het belang van openbaarmaking zeer beperkt, terwijl openbaarmaking wel inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer of het gebruik van de agenda en daarmee het goed functioneren van betrokken personen. De agenda's maak ik daarom in het geheel niet openbaar.

J) Onderdeel 3: documenten sociale veiligheid en ongewenst gedrag

Het derde deel van uw Woo-verzoek komt overeen met Woo-verzoeken waarop bij besluiten van 5 en 29 december 2022 is beslist. Bij de behandeling van deze Woo-verzoeken is over de periode van 1 januari 2018 tot en met 5 september 2022 een zoekslag verricht naar documenten over hetzelfde onderwerp. Voor het besluit over het al dan niet openbaar maken van documenten die binnen de reikwijdte van dit derde

datum 12 mei 2023
betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

deel vallen, verwijs ik u daarom naar de besluiten van 5 en 29 december 2022¹⁰. Deze besluiten gelden als een besluit op dit deel van uw Woo-verzoek.

Aanvullend is over de periode van 6 september tot en met 28 september 2022 (de datum van het indienen van uw Woo-verzoek) nog een aanvullende zoekslag verricht. Daarbij zijn in totaal vier documenten aangetroffen. Het zijn documenten die de ambtelijke voorbereiding van een discussienota betreffen. Het zijn concepten van de discussienota met in de kantlijn voorstellen en (tekst)suggesties. De nota is (nog) niet afgerond. Een definitieve versie is niet voorhanden en besluitvorming of discussie op bestuurlijk niveau heeft (nog) niet plaatsgevonden. Het concept bestaat volledig uit persoonlijke beleidsopvattingen of feitelijke informatie die daarvan niet kan worden gescheiden. Deze documenten maak ik daarom op grond van artikel 5.2.1 Woo niet openbaar. Voor de motivering verwijs ik naar het voorgaande.

Vragen

Heeft u vragen over dit besluit of de behandeling van dit Woo-verzoek, dan kunt u contact opnemen met de Woo-coördinator via het e-mailadres woo@tweedekamer.nl.

Met vriendelijke groet,
Tweede Kamer der Staten-Generaal
namens deze

Mr. G.J.A. Hamilton
Waarnemend Griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Deze brief is een besluit op grond van de Algemene wet bestuursrecht. U kunt tegen dit besluit bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift indienen. Met het bezwaar kunt u het besluit aanvechten. U moet het bezwaarschrift richten aan de Tweede Kamer, t.a.v. Juridische Zaken, Postbus 20018, 2500 EA Den Haag. U kunt het ook e-mailen naar juridischezaken@tweedekamer.nl. In het bezwaarschrift moet in ieder geval staan:

- a. de naam en het adres van de indiener;*
- b. de dagtekening en de handtekening*;*
- c. een omschrijving van ons besluit. U kunt ook een kopie van het besluit meesturen; en*
- d. de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit.*

¹⁰ <https://www.tweedekamer.nl/woo-besluit-over-grensoverschrijdend-gedrag-binnen-de-tweede-kamer-5-december-2022> en <https://www.tweedekamer.nl/woo-besluit-over-grensoverschrijdend-gedrag-binnen-de-tweede-kamer-vervolg-29-december-2022>.

datum 12 mei 2023

betreft Besluit op Woo-verzoek over klachten en onderzoek oud-Voorzitter

ons kenmerk W2022030

**Als u het bezwaarschrift digitaal verstuurt, moet u het bezwaarschrift ook ondertekenen. U kunt het bezwaarschrift met handtekening inscannen en versturen naar juridischezaken@tweedekamer.nl.*

